

گزارش تفصیلی از برگزاری کنسرت فلامنکو گروه خارا در تهران :

فراموشیهای بزرگ مسئولان موسیقی!

صفحه چهارم

نگاهی به زندگی و نظرات رافائل
ریکوئی نوازنده فلامنکو
صفحه هفتم

آشنایی با اساتید موسیقی
فلامنکو جهان
پاکو خاویر خیمنو

در این شماره میخوانید:

ماهنامه ایران فلامنکو
اولین ماهنامه تخصصی هنر
فلامنکو در ایران
مدیر مسئول :
فرشاد عابدینی سپهر
همکاران این شماره : حسین
بیضاوی، مهدی صارمی ،
مینا فتحعلی خانی ، دانا
رئیزی ، شهروز دادفر ،
علی مقدم ، حسین لحمی

- نت اول..... چالشهای هنر مدرن
- نیم نگاه..... کنسرت موسیقی
- نگاهی به زندگی و آثار رافائل ریکوئی.....
- آشنایی با بزرگان موسیقی فلامنکو در جهان.... پاکو خاویر خیمنو
- گزارش..... کنسرت گروه خارا
- روی خط حامل..... جشنواره جوان ، ایده الها و واقعیتها
- مطالب مندرج در این ماهنامه لزوما دیدگاه تمامی اعضای ان نمیشد

چالشهای هنر مدرن

فرشاد عابدینی سپهر

تئوریک هنر گردش به دور محور هنر ... و شاید هنر امروز در جهان همواره این ذهنیت را به وجود میآورد که هنر و جایگاهش در دنیای امروز بازیچه ای است در دست ارا و افکار عموم مردم و دیگر از تعامل با اندیشمندان و نظریه پردازان فلسفی و عالمان عصر خارج شده است. امروز در موسیقی مدرن نیز تمامی انتقادات در جهان معطوف به آثاری است که بیش از نگاه فلسفی و عالمانه تحت تاثیر عموم مردم و بخصوص مردمی با افکاری ممتاز تر شده است (مردمانی با درجه افکار ممتاز ، انانی اند که امروز در جامعه اروپایی و امریکایی و حتی جهان سوم میبینید و درک موسیقایی آنان از عوام بیشتر و از متخصصین موسیقی کمتر است یعنی در واقع حد فاصل این دو همانند یک طبقه متوسط اجتماعی) با تمام احترامی که ممکن است برای موسیقیدانهای مدرن امروز در جهان قائل باشیم اما در دنیای امروز منتقدان معتبر موسیقی مدرن برای بسیاری از این اهنگسازان چنین جایگاهی قائل نیستند چرا که آنها را تحت تاثیر همان طبقه فوق الذکر میبینند ، اما مسئله موسیقیدانان برجسته این سبک مجزا است ، از کنار بسیاری از بزرگان موسیقی مدرن نمیتوان به سادگی گذشت ، موسیقی آنها از جنس دیگری است و بسیار بسیار قابل احترام . موسیقی و هنر و در زیر مجموعه ان موسیقی فلامنکو همگی تحت تاثیر فلسفه مدرنیسم و پسا مدرنیسم اروپا و امریکا هستند ، همچون کل هنر ، اما امروز احساس میشود بسیاری هنرها در حال رجعتی کلی به گذشته هنری خود میباشند ، سبکهای اوانگارد و پیشرو در هنر امروز در حال بازنگری گذشته خود هستند و برخی نیز در خلاف این جهات همچنان سعی در پا فشاری در ادامه مسیر خود دارند ، اما کارها سخت تر شده است ، شنوندگان موسیقی سختگیر تر شده اند و دیگر تن به هر نو آوری نمیدهند ، ارکستراسیون جدید در قطعاتی از قبل و شیوه نگاری ارکستراسیون جدید هم پاسخگویی خواص نیست ، و زود گذر به نظر میرسد ، از طرفی موسیقی با پارامترهای ملل گوناگون هم مشکل به نظر میرسد و اینها همه سبب یک رجعت به دوران گذشته میگردد ، شاید درباره موسیقی فلامنکو اینده ای عجیب پیش رو باشد ، در موسیقی مدرن تلفیق موسیقی ملل هم کاری بس سخت و پر مشقت مینماید و به طور حتم هم نمی توان گفت که آیا مورد توجه قرار گیرد یا نه؟

هنر مدرن در هر حال با چالشهای بزرگ فلسفی نیز روبرو میباشد ، هر چند منتقدان بسیاری بی پشتوانه فکری غرب و هنر غربی را متهم به خالی بودن جایگاههای ایدئولوژیک معنوی میکنند اما باید بدون شك قبول کرد که در هنر مدرن غرب جایگاه عدم حضور عناصر معنوی لطمه بزرگی به ساختار هنر مدرن وارد کرده است و شاید بازگشتهایی در آینده نزدیک و به وجود آمدن یک رجعت به ساختار معنوی بیشتر در هنر و موسیقی در غرب شاهد باشیم . یک نکته بسیار مهم دیگر را نیز هر گز نباید فراموش کرد اگر در سده گذشته پیشرفتهایی در هنر انقدر چشمگیر بود که هیچ منتقدی نمیتواند انرا انکار کند مسلم بدانید هنر راه درست تاریخیش را رفته است ، این همه دست آورد در هنر مدرن نشان دهنده قدرتمندی و استواری هنر مدرن در جهان کنونی است اما نقدهای منصفانه ای هم بر این هنر وارد است که شاید هم همین چالشهای بزرگ این هنر را به رجعت به گذشته وا دارد و شاید هم انرا ترمیم کند و به راه گذشته خود ادامه دهد.

آشنایی با اساتید فلامنکو در جهان

پاکو خاویر خیمنو

فرانسیسکو خاویر رامیرز ، گیتاریست جوان در سال 1971 در استان مالاگا متولد شد در سن دوازده سالگی نوازندگی گیتار را آغاز کرد ، سه سال بعد در سن 15 سالگی نوازندگی گیتار را در يك كافه با نام De Malaga Tablao Fiesta آغاز کرد

بعد از هفت سال اجرا و نوازندگی در این کافه با اکثر خوانندگان فلامنکو در مالاگا آشنا گشت . در سال 1993 با خواننده معروف شهر مالاگا Camaron Agusjetas آشنا شد و يك کنسرت بسیار تحسین برانگیز با او اجرا کرد ، همکاری با کامارون باعث شد تا خوانندگان دیگری همچون Fosforito به همکاری با این نوازنده ترغیب شوند.

او در سال 1998 به شهر مادرید رفت و در فستیوال گیتار ملي اسپانیا به عنوان بهترین گیتاریست سال 1998 معرفی گشت .

در همان سال به شهر زیبای سویا پایتخت فلامنکو در کشور اسپانیا دعوت شد و در سویا مدال طلای افتخار فلامنکو را دریافت کرد .

وي در سالهاي اخير به تدریس و نوازندگی گیتار در کنسرتهاى مختلف مشغول است

نیم نگاه:

کنسرت موسیقي

دانا رئیسی

هر چند در ایران کنسرتهاى خوب محدود است و در این میان کنسرتهاى موسیقي فلامنکو محدودتر از همه آنها و این محدودیت به اجرائی نوازندگان در طول يك سال بر میگردد، اما همواره از دید نوازندگان روي سن نکاتی بر شمرده میشود که در ان از نارضايتی هايی حکایت دارد که در حین و بعد از کنسرت منتقدان و یا کسانی که به کنسرت میایند و اظهار نظر آنها اشاره دارد.

مسلما همه کسانی که به یکی کنسرت موسیقي میروند از علاقمندان به ان رشته اند و نکته دیگر آنکه همه میدانند که اجرائی کنسرت در ایران با اهمه مسائل اداری و کاغذ بازی ها و تهیه سالن و مجوز ... و از همه مهمتر وقت تمرینی که يك گروه یا نوازنده برای اجرا يك کنسرت يك ساعتی در طول سال میگذارد چقدر اجرائی يك کنسرت را مشکل میسازد ، با تمام این تفصیل رفتن و دیدن يك کنسرت موسیقي باید از روي علاقه به يك موسیقي باشد و لذتی که يك کنسرت به يك شخص میدهد. در شهرهای دور از پایتخت به دلیل نبود اطلاعات کافی و برگزاری بسیار محدود کنسرت اوضاع به گونه ای دیگر مشکل ساز است ، کسی ایراد نمیگیرد (چون اصولا سبکی را به درستی نمیشناسد) اما عده ای در این میان موسیقي را به گونه ای غلط معرفی میکنند ، اینجا لازم است يك جمله به نقل از یکی از اهنگسازان به نام امریکایی نقل شود ، این اهنگساز معتقد است وقتی به يك کنسرتی میروید همیشه سعی کنید خود را جای نوازنده یا اهنگساز روي سن بگذارید و بعد اگر انتقاد منصفانه ای را در کارهایش دیدید بعد از کنسرت به او گوش زد کنید چرا که این تنها راه پیشرفت موسیقي در يك جامعه است، با موسیقي يك کنسرت بخندید و غمگین شوید شاید فردا مشکلات زندگیتان فرصتی برای دیدن اینچنین کنسرتی را پیش نیاورد.

نگاهی به زندگی و نظرات رافائل ریکوئینی نوازنده فلانکو

نظر شما درباره موسیقی فلانکو در اسپانیا در سالهای اخیر چگونه است؟

به نظر من در سالهای گذشته گیتار بیشتر به صورت سلو اجرا میشد و اصولاً گیتار برای همراهی با خوانندگان و رقصها بود ولی در سالهای اخیر نوازندگان گیتار فلانکو با سازهای دیگر هم برنامه های بسیاری داشته اند و همچنین در سالهای اخیر فلانکو به تمام جهان صادر شده است و مردم جهان با این موسیقی آشنا گشته اند، در سالهای گذشته فلانکو در بسیاری از کشورهای جهان شناخته نشده بود

شما همیشه با شاگردان فلانکو و دوستان خود رفتار بسیار خوبی داشتید و هیچگاه اصالت خود را از دست نداده اید. علت را در چه میبینید؟

من مهربانی و تواضع را وظیفه خود میدانم و برای آن تلاش میکنم، من در یک خانواده فقیر بزرگ شده ام به نظر من انسانهای فقیر نیز مانند بقیه مردم باید مورد احترام باشند، من به یاد دارم که در دوران زندگی با صرف جویی و محرومیت آشنا بودم و هنوز هم اگر شخص فقیری برای یادگیری گیتار به نزد من بیاید با کمال احترام و با دستمزد کم به آموزش او میپردازم من همیشه به شاگردان خود یادآوری میکنم که اصالت خود را نگه دارند.

در سالهای اخیر رافائل به تدریس و ضبط آثار موسیقی فلانکو مشغول است او سعی میکند موسیقی فلانکو را به علاقمندان یاد بدهد رافائل رمز موفقیت خود را دوستی و رفاقت با نوازندگان دیگر فلانکو میداند، او در حال ضبط آهنگهای فلانکوی جدید است و در آینده البومهای جدید خود را روانه بازار خواهد کرد

گیتاریست معروف شهر سویا در جنوب کشور اسپانیا رافائل ریکوئینی بعد از 7 سال دوری از فلانکو به نوازندگی گیتار بازگشت، وی مدت هفت سال به دلیل بیماری در خانه و بیمارستان بستری بود، بیشتر افراد به جز دوستان نزدیکش و خانواده اش از بیماری او بی اطلاع بودند، رافائل نوازندگی گیتار را در سنین نوجوانی نزد پدرش آغاز کرد پدرش بعد از مدت کوتاهی متوجه علاقه پسرش به نوازندگی برای خوانندگان شد و بلافاصله تمام دستگاههای او را به کودک خردسالش اموخت، او همیشه به آهنگهای بزرگان موسیقی فلانکو نظیر: رامون مونتویا، سابیکاس و نینو ریکاردو گوش میکرد، در زمان نوجوانی رافائل گیتاریستهای دیگری از قبیل پاکو د لوسیا، مانوئل سن لوکار، وی سنت امیگو و پ پ هایجو الا در اوج شهرت بودند و رافائل مانند بقیه نوازندگان رو به پیشرفت بود، متأسفانه او در هنگام بستری در بیمارستان دسترسی به گیتار نداشت در سال 2002 بعد از خروج از بیمارستان نواختن گیتار را کم کم آغاز کرد و مصاحبه های زیادی توسط روزنامه های مختلف با او انجام پذیرفت:

چگونه توانستی مجدداً گیتار بنوازی؟

به نظرم این کار به هیچ وجه سخت نبود، ابتدا از آهنگهای ساده آغاز کردم و سپس به آهنگهای مشکلتر روی آوردم و سعی کردم موسیقی های فلانکو را بسیار گوش کنم چون گوش دادن به موسیقی فلانکو بسیار در نوازندگی تاثیر گذار است

جشنواره جوان فجر ، ایده الهای و واقعیتها

انچه در زیر میاید دربرگیرنده نظرات و آرای گروه تحقیق و پژوهش سایت ایران فلامنکو است:

جشنواره جوان موسیقی فجر امسال در تاریخ یازدهم تا شانزدهم اذر ماه در تالار رودکی تهران به صورت گروه نوازی برگزار میشود در این میان داود گنجه ای از داوری این جشنواره به دلیل آنچه خود دوری جستن جشنواره از موسیقی ملی ایران دانست کناره گیری کرد و آقای پیرنیاکان سخنگوی خانه موسیقی این جشنواره به دلیل نداشتن اساسنامه مدون تحریم کرد در این میان خبر دیگر هم به گوش رسید که در بخش موسیقی جهانی ارکستر پارس (ارکستر خردسالان) به رهبری آقای نظر در جشنواره شرکت خواهد جست ، و سئوالی که در ذهنها با این خبر باقی ماند این بود که شرکت اینگونه گروهها که سالهای متمادی است در ایران به فعالیت میپردازند چه تاثیر میتواند در موسیقی ایران به خصوص جوانان این سرزمین که این جشنواره در واقع تعلق خاطر به آنان دارد داشته باشد ؟ و مگر قرار نیست که این جشنواره به عنوان يك رسالت در جهت دهی گروههای جدید و معرفی نوازندگان تازه تر به جامعه موسیقی باشد.

نکته دیگر قابل تامل در قوانین این جشنواره است که بنا به کنفرانس مطبوعاتی این جشنواره تنها از آثار رسیده به دفتر جشنواره در هر بخش تنها ده گروه انتخاب شوند و مابقی حذف میگردند؟! مشخص نیست که آیا در بخش موسیقی جهانی که تمام سبکها را از قبیل : جاز ، راک ، بلوز ، کلاسیک (با گستردگی فراوان ان) ، فلامنکو و... را شامل میشود چگونه اینهمه سبک و شاخه موسیقی را در ده گروه گنجانند ضمن آنکه از گروههایی همچون ارکستر پارس هم در این جشنواره نام برد ؟

به نظر میرسد دست اندرکاران جشنواره جوان امسال که به صورت گروه نوازی برگزاری میشود بیشتر سعی در برگزاری سنبلیک این جشنواره دارند تا هدفي والاتر و با برنامه ریزی برای آینده موسیقی ایران .

بخش جدیدی هم که امسال در گروه نوازی وجود دارد موسیقی پاپ است که بر اساس قوانین امسال هیچ گروهی حق استفاده از خواننده را در این بخش ندارد و در واقع گروهها باید به موسیقی بی کلام پاپ بپردازند .

بزرگترین جفایی که شاید این جشنواره که به صورت گروه نوازی برای موسیقی ایران داشت به موسیقی فلامنکو باز میگردد ، موسیقی که در سالهای اخیر تنها امیدش برگزاری این جشنواره برای نوازندگان جوان و جویای نامی بود که بسیاری از آنها که در این جشنواره در سالهای پیش شرکت جستند و مقامی در خور توجه را کسب کردند امروز از بهترین نوازندگان این سرزمین اند ، بسیاری امروز هنوز نمیدانند که آیا اگر گروهی با موسیقی فلامنکو در جشنواره امسال شرکت کنند چگونه با آنها برخورد میشود و آیا همراهی با پالماس یا کاخن یا ... گروه نوازی محسوب میشود و این بند جشنواره که اعلام شده بود دو ساز باید حتما به صورت ملودیک در يك گروه حضور داشته باشند چه تعریفی دارد و ...

در هر حال به نظر میرسد گروه نوازی شدن جشنواره امسال باعث شود بسیاری از چهره هایی که هر ساله در جشنواره موسیقی جوان فجر در بخش فلامنکو شاهدش بودیم را از نزدیک نبینیم و اگر گروه نوازی در موسیقی فلامنکو باشد چه بسا اندک و کم فروغ باشد ، به هر حال باید منتظر ماند تا این جشنواره پر هیاهو و پر حاشیه امسال را از نزدیک به نظاره نشست .

گزارش

اجرای کنسرت گروه خارا اسپانیا در تهران: فراموشیهای بزرگ مسئولان موسیقی

روزهای بیست و نهم و سی ام ابان ماه تهران شاهد برگزاری کنسرت فلانکو گروہ خارا از کشور اسپانیا بود که در راستای جشنواره اتحادیه اروپا در طول یک هفته برگزار میشود آنچه در زیر میاید گزارشی است از این اجرا:

اجراهای فلانکو در ایران همواره دارای استقبال شگفت انگیزی است و صد البته اگر نام نوازنده و گروه از کشور اسپانیا باشد و این نکته همواره مقداری نگران کننده نیز به نظر میرسد که در ادامه مطلب بدان خواهیم پرداخت ، اجرای گروه اسپانیایی خارا در حالی در سالن تالار وحدت روی صحنه رفت که سالن تالار وحدت تا بالکن سوم کاملاً مملو از جمعیت حاضر در سالن بود ، این اجرا اگر چه با استقبال خوب مردم مواجه شد اما در عمل نشاندهنده عدم قدرت نوازندگی نزد نوازندگان این گروه داشت ، نوازندگی این دو نوازنده که یکی از آنها به نظر میرسید بیشتر خواننده باشد تا نوازنده و دیگری با اجرای شلوغ و انتخاب فالستاهایی از قطعات مختلف و اجرایی نه چندان خوب یک اجرای متوسط را در اذهان جامعه موسیقی ایران به جای گذاشت ، عده ای نیز بر این عقیده بودند این اجرا ضعفهایی عمده داشت اما دارای قدرتهایی در برخی از قسمتهای اجرایی، و برخی از تکنیکها داشت .

انچه بیشتر در ذهنها تداعی میشد این بود که هر دو اعضای این گروه بییش از آنکه نوازنده قدرتمندی باشند یک خواننده و یک همراه کننده متوسط بودند.

در اینجا چند نکته را نباید فراموش کرد :

حضور اینهمه علاقمند در سالن همانقدر که باعث شادمانی و

و سرور است همانقدر هم جای نگرانی است چرا که در درجه اول حضاری که موسیقی فلانکو را انچنان نمیشناسند با این اجراهای متوسط ممکن است علاقه خود را بدین موسیقی از دست دهند و در ضمن ممکن است این تصور را برای مجریان و دست اندرکاران این برنامه به وجود آورند که چه فرقی در آوردن نوازندگان درجه اول و این درجه فلانکو وجود دارد وقتیکه با وجود اینچنین نوازندگانی درجه چندمی سالن اجرا به طور کامل پر میشود ...

نکته دیگری نیز همیشه در چنین اجراهایی سؤال برانگیز بوده است و آن اینکه چرا از گروههایی معتبر تر و بهتر برای دعوت به ایران استفاده نمیشود و آیا این گروههایی اصلاً مرکز موسیقی به ایران میآورد و یا ... و آیا مسئولان توان و پتانسیل نیروهای درونی و نوازندگان ایرانی را به خوبی میشناسند ؟

شاید هر یک نوازندگان داخلی قدرتمند و شایان توجه اگر در فضای فلانکو اسپانیا باشند بسیار بسیار از اینچنین نوازندگان قویتر و چشمگیر تر باشند چرا که بسیاری از همین نوازندگان قدرتمند داخل ایران همکنون نیز بدون تعارف و یا هر گونه مسئله دیگری به مراتب از نوازندگانی که در این اجرا دیدید قویتر و ورزیده ترند و مسئولان و مردم ایران باید باور کنند که هر نوازنده خارجی از نوازنده داخلی بهتر نیست و یدک کشیدن نام کشوری اروپایی دلیل بر برتری آنها نیست ، این مطلب به روشنی در قطعات اجرا شده در کنسرت فلانکو گروه خارا قابل رویت بود .

به امید روزهایی که نوازندگان زحمت کش و ورزیده موسیقی فلانکو داخل ایران به اندازه نوازندگان رده چندمی کشورهای غربی ، ارج و مزلت یابند و مورد توجه اقشار عموم مردم و مسئولان موسیقی کشور واقع شوند . انشاءالله